Wratten, herpes en andere soa's

Bultjes, blaasjes en wondjes na seks: wat het kan zijn en waar je je laat testen

Het doel van deze folder

Deze folder geeft een eerste uitleg over genitale wratten, herpes en andere seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's) die je op de huid kunt zien. Je leest waar je terechtkunt voor een test en een behandeling.

Genitale wratten

Genitale wratten zijn huidkleurige of bruine bultjes, soms in groepjes, op of rond de penis, de vulva of de anus. Ze komen door het humaan papillomavirus (HPV). Dat zijn andere typen HPV dan bij wratten op handen en voeten. Ze zijn besmettelijk via huidcontact bij seks. Je huisarts kan ze behandelen, bijvoorbeeld met een crème of met bevriezen.

Meer lees je op onlinedermatologie.nl, in het onderwerp Wratten, op de pagina Genitale wratten.

Herpes

- Herpes genitalis komt door het herpes simplex virus.
- Eerst voel je vaak tintelingen of een branderig gevoel. Daarna komen er pijnlijke blaasjes die openbreken tot wondjes.
- De eerste keer kun je je ook grieperig voelen, met koorts en dikke klieren in de lies.
- Daarna kan herpes terugkomen, meestal minder heftig.
- De huisarts kan een middel voorschrijven dat het virus remt. Dat werkt het best als je er snel mee begint.
- Herpes is vooral besmettelijk als er blaasjes of wondjes zijn. Vrij dan niet, ook niet met condoom.

Andere soa's met huidklachten

Ook syfilis kan een wondje op de geslachtsdelen geven. Dat wondje doet meestal geen pijn en gaat vanzelf weg, terwijl de infectie blijft. Schaamluis geeft jeuk in het schaamhaar. Een ontstoken eikel of afscheiding kan passen bij chlamydia of gonorroe.

Waar je je laat testen

- bij je huisarts
- bij het Centrum Seksuele Gezondheid van de GGD, soms gratis
- informatie over soa's en testen vind je op sense.info

Laat je testen als je klachten hebt, als je partner een soa heeft of als je onveilig hebt gevreden. Een condoom verkleint de kans op een soa. De HPV-vaccinatie beschermt tegen de typen HPV die het vaakst kanker geven. Meisjes en jongens krijgen die vaccinatie in het Rijksvaccinatieprogramma.

Ga naar je huisarts bij:

- jeuk, pijn of een branderig gevoel dat na 2 weken goede verzorging niet minder is
- een wondje dat niet geneest, of een bultje dat groeit
- een ruwe, harde of witte plek, of een plek die van kleur verandert
- een schimmel die steeds terugkomt
- pijn bij het vrijen
- zorgen over een soa

Bel dezelfde dag als de voorhuid vastzit achter de eikel en de eikel opzwelt, bij heel veel pijn met blaasjes of wondjes, of als je niet goed kunt plassen. Buiten kantoortijd bel je de huisartsenpost.

Er is alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat de informatie in deze folder juist is. Toch is niet elke behandeling geschikt of werkzaam voor iedereen. Je eigen arts kan je uitgebreider adviseren.

Samengesteld door dr. Annemie Galimont-Collen, dermatoloog, naar de NVDV-richtlijn Lichen sclerosus (2021), de NVOG-richtlijnen Vulvodynie (2019) en Premaligniteiten van de vulva (2021), de multidisciplinaire richtlijn Seksueel overdraagbare aandoeningen (2024), de NHG-Standaarden Fluor vaginalis, Dermatomycosen en Lichen sclerosus, en de patiëntenfolders van de NVDV. Uitgave: onlinedermatologie.nl, november 2026. Voor wratten: de kennisbank Wratten op onlinedermatologie.nl.